

Dirk van der Blom

VERDAMPING VAN DE NEDERLANDSE DEMOCRATIE

Van een politiek correct naar een geïslamiseerde onrechtstaat

Uitgeverij Aspekt

Inhoudsopgave

Lijst van Afkortingen

Voorwoord

Inleiding

Francesco Petrarca

Deel 1: De jaren dertig en veertig

De weg die begint met uitsluiting eindigt bij gedenktekens

Beperking asielrecht

Polarisatie voorkomen

‘Waar recht tot onrecht wordt is verzet een plicht’

George van den Bergh

Van den Bergh's oratie

Leo Polak

Leo Polak's geloven

Ik was geleerde en naïef

Analoge rechtsdenken in Nederland

aantasting van het individu

L.J. van Apeldoorn

De Leidse universiteit, het horzelnest

De Leidse geus

Rudolph Cleveringa

Deugdzaamheid van het Preasidium Libertatis

Ben Telders

Johannes Barge

Lambertus Van Holk

Het Leidse Horzelnest

Jacques de Kadt

The Four Freedoms gedachte

Strijdig met de Four Freedoms gedachte

Caïro-verklaring

Inleiding

‘Laten jullie je niet in de luren legen door wie je bevelen geeft, door wie je beloftes doet, door wie je angst aanjaagt, die een heerser door een nieuwe heerser wil vervangen, wees, god-nog aan-toe, geen kudde, schuil niet onder de paraplu van andermans schuld, strijd, gebruik je hersens, denk eraan dat iedereen iemand is, een kostbaar individu, met verantwoording, een werktuig van zichzelf, verdedig je ik, kern van elke vrijheid, de vrijheid is een plicht, voordat het een recht is, is het een plicht’. Oriana Fallaci.¹

De democratie als staatsvorm heeft altijd meer vijanden, dan op het volk na, vrienden gekend. En dat is eigenlijk heel onlogisch. Want de democratie wordt vooral gehaat door leiders en hun volgelingen, hoe onbetekenend die zich ook presenteren, van mild onderdrukkende tot aan streng totalitaire staatsvormen en religies.

Zo stond de democratische Weimarrepubliek het begin 1933 toe dat het totalitair nationaalsocialisme met haar parasitische politiek een eind aan haar vrijheid gevende gastgever kon maken. In de woorden van de minister van propaganda Joseph Goebels: ‘We komen het parlement binnen om ons te bewapen met de wapens van de democratie. Zoals een wolf een schaap aanvalt, zo komen wij ook’.

Door Thorbecke² werd dergelijk politiek handelen in 1860 al afgewezen met de woorden: *Wanneer ik mij bevindt tegenover een politiek, die niet op de goede eigenschappen, maar op de zedelijke zwakheid en karakterloosheid van de mensen bouwt, een politiek, die zich met alle stelsels en elementen verbindt, een politiek die ik parasitische politiek zou willen noemen, omdat zij zich slingert om elk gezag, om elk incident, om elk belang, om elke volksindruk, om naar boven te*

1 Oriana Fallaci in: ‘Een man’, p. 12.

2 Door Thorbecke uitgesproken tijdens een Tweede Kamerdebat op 12 december 1860 i.v.m. diens controverse met J. van Hall.

komen, een politiek zonder de waarborg voor de dag van morgen, zonder morele invloed maar met een zeer ruim geweten, van alles los behalve van de macht, Mijnheer de Voorzitter, wanneer ik mij vindt tegenover zulk een politiek, die politiek stem ik af.

De in het westen na 1945 heroverde democratie is door haar toenemende openheid eind jaren 60 onder het credo van 'vrijheid, blijheid' en 'alles moet kunnen' en het latere 'moet vooral leuk zijn' criteria een in toenemende mate kwetsbaarder staatsvorm gebleken dan gedacht. Die kwetsbaarheid treedt vooral naar voren als de bij de democratie immanente vrijheid van meningsuiting en expressie als grondrecht de democratie ondermijnende ideologieën en godsdiensten alle ruimte geeft. Het paradoxale hiervan is dat zonder echte vrijheid van meningsuiting er van echte vrijheid nooit sprake kan zijn. Daarom moet een weerbare democratie een waakzame tegen de zelfs miniemste aantasting, van de vrijheid van meningsuiting zijn. Een weerbare democratie kan alleen goed functioneren wanneer de staat haar burgers zonder enige vorm van politieke vooringenomenheid beschermt. En juist aan dat laatste schort het de laatste vijftig jaar in toenemende mate. Daarbij hebben politiek partijen steeds vaker alleen oog voor hun eigen belang.

De vrijheid van meningsuiting blijkt zonder intensieve statelijke bescherming sinds het islamitisch theoterrorisme van zich liet horen ook hier niet meer zonder risico. Dat laatste zou in een land als Nederland dat zich in naam democratisch waant overbodig moeten zijn ware het niet dat sinds de jaren zestig van de vorige eeuw met de komst van het Nieuw Linkse neomarxistische gedachtegoed sommige politieke partijen zich steeds ondemocratischer zijn gaan gedragen. Een oorzaak daarvan is naar mijn opvatting terug te vinden in de afschaffing van de opkomstplicht bij verkiezingen.

Nadat het nieuw linkse neomarxisme eind jaren '60 de maatschappelijke toon kon bepalen van hoe de 'humanistisch christelijke' Nederlander zich diende te gaan gedragen lijkt het bij de aanvang van de 21 eeuw dat het cultuurmarxisme, de islam en andere Social Justice Warriors de maatschappelijke toon nog meer bepalen. Tegen deze in toenemende mate maatschappelijke onderdrukking van meningsuiting en andere expressies is niet alleen waakzaamheid geboden maar ook de hoogste tijd om deze representanten met hun onderdrukkende denkbeelden te bestrijden. De urgentie daarvan is na de catastrofe die de Tweede Wereldoorlog tot gevolg had door de toenmalig West-Duitse regering en volks-

vertegenwoordiging ‘de Bundestag’ onderkend.³ In de artikelen 18 en 19 van de Duitse Grondwet, ‘Grundgesetz’ is expliciet vastgelegd dat activiteiten die de grondwet en democratie willen opheffen verboden kunnen worden. De Nederlandse politiek is daarbij hopeloos achtergebleven. Zij blijft volharden in de politiek van goede bedoelingen, negeren, wegstijgen en navelstaren.

Nu zijn het zeker niet alleen de Weimarrepubliek en bijvoorbeeld Libanon van de jaren 60 die de ultieme voorbeelden zijn waarom waakzaamheid en bestrijding van antidemocratische en antisemitische activiteiten geboden is. Overigens was het antisemitisme in de Weimarrepubliek en in de jaren dertig hier een geaccepteerde mening.⁴ Een van de grootste naoorlogse politieke journalisten was de Italiaanse Oriana Fallaci, 1929-2006. Zij beschreef niet alleen ter plaatse alle grote mondiale conflicten en het lijden van de mens daarin maar interviewde ook de leiders die bij die conflicten betrokken waren. Aan het grote publiek maakte zij dit bekend middels het gebed: *‘Geef ons heden ons dagelijks bloedbad en verlos ons van wat je Zoon ons leerde, want het heeft toch nergens toe gediend en het dient tot niets, en zo zij het’*.⁵ Vervolgend met: *‘Ook het martelaarschap is niet zinvol, het dient nergens toe’*⁶ om de mensheid wakker te schudden. Juist dit laatste is met de voortschrijdende islamisering van het moderne westen een toenemend heikel punt en politiek onderwerp.

In een echte moderne democratie waar open debatten over elk onderwerp plaats moeten kunnen vinden zou dit geen probleem moeten opleveren. Zo niet in ons land. Enerzijds wordt elke aanzet tot het in debat brengen van de negatieve kanten van de multiculturele samenleving en de invloed van de islam door politiek correcte en multiculturalisten, nu cultuurmarxisten, bij voorbaat afgedaan als islamofobie of racistisch van aard. Anderzijds is de antidemocratische islamisering, vooral na de komst van talloze gevluchte orthodoxe moslims hier al ver gevorderd. Paradoxaal is het vluchten naar Nederland door niet moslims of seksueel anders geaarde door de aanwezigheid van eveneens gevluchte moslims in Asiel Zoekers Centra, AZC, hier net zo risico vol gebleken als zou zijn gebleven in het ontvluchtte land.⁷

Nu is dit buigen voor de islam zeker niet een nieuw fenomeen.

3 Deze is verwoord in de nieuwe Duitse grondwet van 23 mei 1949.

4 Dr. Chris Quispel, lezing universiteit Leiden 20 maart 2019.

5 Fallaci in ‘Niets en zo zij het’ 1985.

6 Fallaci 1985, p. 352.

7 Zelfs in asielcentra hier zijn vooral niet moslims en homo’s niet veilig voor gevluchte moslims. Als remedie daarop plaatsen we dan de niet moslims over in gesloten opvangcentra. Hoe gek wil je het maken.

De Franse berg Mont Ventoux staat bij ons vooral bekend als de berg die door wielrenners tijdens de Tour de France wordt beklommen. Minder bekend is dat op 26 april 1336 Francesco Petrarca, 1304-1374, met drie metgezellen de Mont Ventoux beklom. Petrarca's beklimming had geen specifiek doel. Hij ondernam deze tocht 'louter uit begeerte om vanuit de hoogte de omgeving in ogenschouw te nemen', zo zou hij later schrijven. Hoe onbeduidend deze beklimming van toen nu ook zal worden beoordeeld, het bleek de kiem van een opkomend seculier wereldbeeld te bevatten: het humanisme. Het humanisme bevat een literair-filosofische en natuurwetenschappelijke kant en bevorderde het relativistisch denken.⁸ In de brief die Petrarca over deze klimtocht schreef, is diens humanistisch wereldbeeld zichtbaar. Hij beschrijft daarin geen enkele gevoelswaarde van de natuur met een godsbeeld, maar een inzicht wat voortvloeit uit de mens zelf. Deze conclusie was voor die tijd zeer opvallend. Daardoor wordt deze brief beschouwd als de eerste beschreven weergave van de natuur om de natuur zelf. In deze niet religieuze interpretatie van de werkelijkheid is het latere denken van Spinoza herkenbaar. Die zal schrijven dat God in de natuur zelf aanwezig is, oftewel de natuur is God.⁹

In het middeleeuwse denken was de relatie tussen God en de mens onlosmakelijk met elkaar verbonden. Elke samenleving was doordrongen van de invloeden en de aanwezigheid van God. Van mogelijk andere concurrerende relaties zoals tussen de mens en de natuur, of mensen onderling was weinig sprake. Maar Petrarca was wel ooggetuige in de langdurige strijd tussen het geestelijke en wereldlijke gezag, die zo karakteristiek voor de Middeleeuwen is. Zelf verafschuwde hij de klerikale overdaad die hij 'als het Babylon van het Westen' zou aanduiden. Deze zienswijze zou de samenhang tussen de klassieke culturen en de Christelijke boodschap scherper in beeld brengen. Hierdoor kan Petrarca worden beschouwd als de grondlegger en vertegenwoordiger, i.c. de eerste moderne mens, van het Europees Humanisme.

Na een affaire over de Arabische, lees islamitische, interpretatie van Aristoteles werk keerde Petrarca in 1367 terug naar Padua. Daar zou hij tot aan zijn overlijden in 1374 teruggetrokken werken aan de verdediging van 'zijn' humanisme. Erasmus, Hugo de Groot en Spinoza's denken zouden aan dit humanistisch gedachtegoed nog toevoegen, dat de vrijheid van denken en spreken geen

8 Constandse 1978, p. 19.

9 Van der Blom 2017, p. 49-52.

bedreiging maar juist een noodzakelijke voorwaarde is voor een stabiele staat.¹⁰ Tekenend voor deze ‘Hollandse vrije geest’ is Erasmus pleidooi in 1520 voor de vrije meningsuiting: ‘Als we de waarheid willen horen, moet het iedereen vrijstaan zijn mening te uitten en moet zelfs wie een slecht advies geeft dat niet kwalijk genomen worden mits hij dat maar naar beste weten geeft’.¹¹

Dit oer-Hollands gedachtegoed lag ook aan de basis van de 18^e -eeuwse Amerikaanse onafhankelijkheidsoorlog en de Franse Verlichting waaruit de nu eerste klassieke mensenrechten, ‘*die Freiheit von Not, die Freiheit, frei zu sein, eine Privileg von Demals ein paar wenigen war*’.¹² Het baande de weg voor de ontwikkeling waaruit de huidige moderne democratieën konden ontstaan. In de eeuwen daarna zouden meer vrijheidsoorlogen worden gevoerd maar geen enkele zou de gruwelijkheid van de twee wereldoorlogen en de communistische zuiveringen in de twintigste eeuw overtreffen.

10 Spinoza’s ondertitel van het Theologisch-politiek traktaat.

11 Huizinga 2001, p. 171.

12 Arendt 2018, p. 29.

Deel 1

De jaren dertig en veertig

De weg die begint met uitsluiting eindigt bij gedenktekens

In het voorwoord van Bastiaan Rijpkema 's 'Wat te doen met antidemocratische partijen?'¹³ schrijft René Cuperus 'dat we opnieuw in een tijd leven waarin we het sociaalliberale democratiemodel, zoals zich dat na de tweede wereldoorlog heeft ontwikkeld, niet voor lief kunnen nemen. Ondanks deze waarschuwende woorden voltrekt zich weer een ondermijning van onze democratie. Maar nu niet alleen door extreme en radicale groepen en hun opvattingen zoals in de jaren 30,¹⁴ maar nu ook door zichzelf democratisch politieke partijen noemende die de stem van de kiezer steeds vaker negeren. Dat een verkiezingsuitslag wordt genegeerd betekend nu niet direct dat de democratie wordt ondermijnd. Maar binnen een politieke partij moet men wel weer gaan leren inzien dat het de volgende keer beter zijn best moet doen om de stem van de burger te verwerven en deze daarbij te overtuigen van de partij politieke opvattingen en denkbeelden.¹⁵

Hoewel veelal sterk onderbelicht werd vanaf de opkomst van Hitler door verschillende denkers gewaarschuwd voor het Italiaans fascisme of het Duits nationaalsocialisme. In beiden -ismen zagen zij een aanstormend en toenemend gevaar voor de democratie en de vrede. Daarnaast ging het vanaf de jaren dertig economisch, in sociaal opzicht en maatschappelijk welbevinden steeds slechter met de bevolking in de Europese landen.¹⁶ Zo ook in ons land. Daarbij was er sprake van een politiek-geestelijke crisis. De duidelijkste signalen daarvan kwamen tot uiting in de snelle groei van het nationaalsocialisme, hier uiteindelijk vertegenwoordigd door de toenmalige Nationaal Socialistische beweging, NSB,

13 Rijpkema 2014, p. 14.

14 Cuperus 2014, p. 14.

15 Afshin Ellian in Vrijheidscollege op 5 mei 2018.

16 Blom 1979, p. 237.

die verbetering van de leefomstandigheden voor de bevolking beloofden.¹⁷ De steun voor deze massavolksbeweging was daarmee op te vatten als de expressie van een defensieve reflex van de kleine burgerij en lagere middenklasse. Deze klassen konden net als nu feitelijk alleen maar hun stem uitbrengen om zich fictief te weren tegen de sterk heersende maatschappelijke ongelijkheid en uitdijende macht van de plutocratie.¹⁸

Zo had ook een later hier zeer bekend sociaaldemocratisch politicus in zijn jeugd onverholen sympathie en waardering voor de nationaalsocialistische denkbeelden van Hitler. Dit uitte zich ondermeer in een opstel uit die tijd die zich tegen het parlementaire stelsel keerde waarin: 'duizenden onbevoegden hun stem even sterk laten gelden als de ter zake kundige.'¹⁹ Pas gedurende de bezetting zou die jongeman de kwaadaardigheid van het nationaalsocialisme doorzien en in de oorlogsjaren betrokken raken bij illegale bladen als *De Nieuwe Vrijheid* en *Vrij Nederland*. Die jongeman was de latere premier Joop den Uyl onder wiens premierschap Nieuw Links de stem van de arbeider als onbevoegd zou laten gaan gelden.

In de jaren dertig van de twintigste eeuw ondervond Nederland voor het eerst hiervan de gevolgen. De toenmalige partij politieke constellatie was van dien aard dat zekere politieke partijen, net als nu, bij voorbaat werden uitgesloten van deelname aan het bestuur.²⁰ De NSB die zich ideologisch eerst op het fascisme en later op het nationaalsocialisme zou richten telde rond 1941 op een bevolking van 9 miljoen circa 75.000 geregistreerde leden die dit gedachtegoed deelde.²¹ Daarnaast waren er zeer velen ongeregistreerde sympathisanten die vanwege hun status als ambtenaar geen lid mochten worden.²² Het is dan ook verdedigbaar dat de NSB op haar hoogte punt meer dan 100.000 aanhangers-sympathisanten telde.²³

17 In de jaren 20 en 30 waren er meer politieke partijen die de fascistische en nationaalsocialistische denkbeelden aanhingen. De NSB werd de grootste.

18 De bestuursvorm waarin de machtigste aan de macht zijn en daarbij de reikwijdte van wetgeving en normen en waarden voor de grootste groepen machtelozen bepaalt.

19 Trouw 21 februari 2008, Hans Goslinga en redactie politiek n.a.v. Anets Bleich biografie van Joop den Uyl, 'Dromer en doorduwer'.

20 Blom 1979, p. 245.

21 Www: NIOD.nl, zo ook Mommen 1979, p. 254.

22 Politieagenten, militairen, Officieren van Justitie, rechters etc.

23 Zelfs PvdA voorman Joop den Uyl koesterde als middelbare scholier sympathie voor rechts nationalistische denkbeelden. Ook hij had in die tijd, midden jaren dertig, waarde-

Ruim voordat Hitler Oostenrijk, Tsjechië en Polen vanaf 1938 knechtte, waren er al concentratiekampen in Duitsland om andersdenkenden op te sluiten.²⁴ De weinigen hier die waarschuwden voor de catastrofe die ook hier zou plaatsvinden werden niet alleen genegeerd maar daarvoor zelfs gestraft. Dit als gevolg van het in 1933 aan de regeringsmacht gekomen tweede kabinet Colijn die had beloofd het gezag te herstellen. En Colijn hield woord. Aan het eind van dat jaar werd een wetsontwerp ingediend waarin de strafbaarstelling werd aangescherpt aangaande; openbare belediging, belediging van groepen van de bevolking, god, het koningshuis of bevriende staatshoofden. Deze wet trad in juli 1934 in werking.²⁵

De noodzaak van Nederland om politiek neutraal te blijven werd naarmate de internationaal politieke verhoudingen zich verhardden steeds meer een loden last. De ontwikkelingen in Duitsland werden hier met argusogen gevolgd omdat Nederland traditioneel veel waardering had voor Duitsland. Men bekeek de Duitse politiek vanuit de betekenis die deze had voor de Nederlandse politieke verhoudingen. Een keerpunt in de beoordeling van Duitsland hier en het daar zo plooibaar analoge rechtssysteem waren de gebeurtenissen in de zogenoemde 'Nacht van de lange messen'. In deze nacht op 30 juni 1934 liet Hitler zijn partijcritici vermoorden.²⁶ Deze gebeurtenis opende voor velen de ogen voor de gevolgen van het nazi antisemitisme, de politiestaat en de rechtsonzekerheid voor leden van religieuze gemeenschappen. Vele rechtskundigen uitte zich niet maar vooraanstaande juristen en politici als: hoogleraar Romeinsrecht aan de Leidse universiteit Van Oven, de criminoloog Bonger, de hoogleraar Hoetink en dr. Valkhoff wel. Daarnaast waren zij *lid van het Comité van waakzaamheid van anti-nationaalsocialistische intellectuelen*. Dit Comité²⁷ volgde vanaf eind 1933 de ontwikkelingen in Duitsland en bekritiseerde deze krachtig. Vooral de maatschappelijke uitsluiting van Joden en het loslaten van het klassiek *nulla poena sine lege* rechtsprincipe, dat er geen strafbaar feit zonder een voorafgaande formele wet kan worden vastgesteld, riep bij het Comité veel weerstand op.

ring voor Hitler-Duitsland. Zie ook: Trouw, 21 februari 2008: <https://www.trouw.nl/home/jonge-naieve-en-wereldvreemde-joop-doorzag-hitler-niet-afd095fc/>

24 In Dachau bij München werden in 1933 al politieke tegenstanders opgesloten.

25 Wijfes 2004, p. 208.

26 Tijdens de Nacht van de Lange Messen, in Duitsland veelal bekend als de 'Röhm-Putsch', werd de hele top van de Sturmabteilung, SA, het partijleger van de Duitse nazi-partij Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei, vermoord door de Schutzstaffel, SS, van Heinrich Himmler.

27 Ook professor Leo Polak was lid van het Comité.